

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/51/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714210133
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5714210133.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti súdu o V. B., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom F. F., v súčasnosti bytom Domov sociálnych služieb Novot', okres Námestovo, zastúpená opatrovníčkou Margitou Balátovou, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. F., v súčasnosti bytom R. A.-Q., s.r.o., K. a osobitným opatrovníkom pre konanie Mesto Martin, v konaní o návrhu navrhovateľa F. B., nar. XX.XX.XXXX, v súčasnosti v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Sučany o zmenu opatrovníka nesvojprávnej V. B., na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 20Ps/13/2014-78 zo dňa 15. mája 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol o uvoľnení Margity Balátovej, rod. L., nar. XX.XX.XXXX s funkcie opatrovníčky nesvojprávnej V. B., rod. F., nar. XX.XX.XXXX ako osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony. Ustanovil jej nového opatrovníka Ing. Štefana Paľa, nar. XX.XX.XXXX, bytom V. č. XXX. Vymedzil mu jeho oprávnenia a povinnosti ako ustanoveného opatrovníka. Konštatoval, že týmto rozhodnutím došlo k zmene uznesenia Okresného súdu Martin č. k. 22Ps/2009-44 zo dňa 09.09.2011 vo výroku o ustanovení opatrovníčky Margity Balátovej a o jej právach a povinnostiach.

Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmena v osobe opatrovníka nesvojprávnej je v súlade s ochranou jej záujmov a aktuálne sa javí ako najlepšie riešenie. Pôvodne ustanovená opatrovníčka súhlasila s tým, že ďalej túto funkciu vykonávať nebude a naopak Ing. Paľo súhlasil s výkonom funkcie opatrovníka. Okresný súd prihliadal na to, že ten ako dlhoročný starosta obce, kde nesvojprávna bývala jej pomery pozná, má slušné právne vedomie a vie sa orientovať v práci jednotlivých štátnych ako aj samosprávnych orgánov a súdov a dokáže aktívne pomôcť chrániť záujmy nesvojprávnej. Pôvodná opatrovníčka Margita Balátová je vo vzťahu k nesvojprávnej bývalou nevestou bývajúcou v F., ktorá nemá dobré vzťahy so synom nesvojprávnej (navrhovateľom), o čom svedčí aj jeho odsúdenie za skutok, ktorého sa dopustil práve na jej osobe. Nepovažoval za možné ustanoviť za opatrovníka navrhovateľa vzhľadom k tomu, že jeho osobná sloboda je obmedzená a nemôže chrániť záujmy nesvojprávnej tak, ako to uvádza vo svojich podaniach. Rovnako za osobu, ktorá by mohla vykonávať funkciu opatrovníka nepovažoval navrhovateľom označeného T. L.. Ten sa už o nesvojprávnu, na základe žiadosti F. B. staral, avšak táto starostlivosť dostatočná nebola.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko v súdnej veci ide o konanie, ktoré môže začať aj bez návrhu a v tomto prípade účastníci nemajú právo na náhradu jeho trov.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ F. B.. Žiadal, aby bol za opatrovníka nesvojprávnej ustanovený Ing. Štefan Paľo, ale len na čas, pokiaľ sa on nachádza vo

výkone trestu odňatia slobody s tým, že automaticky bude po prepustení za opatrovníka nesvojprávnej ustanovený on. Chcel by si svoju matku nesvojprávnu V. B. zobrať z ústavu Novot' a o túto sa riadne starať. Namietal, že doteraz ustanovená opatrovníčka sa o jeho mamu riadne nestarala, odopierala jej stravu, riadne jej nedávala predpísané lieky a neuhrádzala náklady za energie v dome, v ktorom jeho matka bývala. Uviedol, že vo veci nebol riadne okresným súdom vypočutý. Ten mal dať žiadosť do ústavu na výkon trestu odňatia slobody o jeho eskortu na pojednávanie, nie mu len oznámiť, že sa pojednávanie koná.

Margita Balátová vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že skutočnosti, ktorá tam navrhovateľ uvádzal nie sú pravdivé. Pravdou je, že je vo väzení za skutok, ktorý spáchal na jej osobe. Viac k tomu nemala čo dodať.

Ing. Štefan Paľo vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Navrhovateľ vo svojom písomnom podaní k týmto vyjadreniam opätovne poukazoval na podmienky, v akých jeho matka žila, ako aj na skutočnosť, že si ustanovená opatrovníčka Margita Balátová riadne svoje povinnosti neplnila. Namietal tiež, že exekúcie, ktorými je zaťažovaný dom jeho matky, zapríčinila práve Margita Balátová.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorá bola rozhodnutím súdu pozbavená spôsobilosti na právne úkony, je súdom ustanovený opatrovník. Zastupovať iného nemôže ten, ktorého záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom k tomu, že opatrovník ako zákonný zástupca je oprávnený konať za takúto fyzickú osobu jej menom a z tohto zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo opatrovancovi, pri výbere opatrovníka sa prihliada predovšetkým na to, aby táto osoba poskytovala záruky, že sa svojej funkcie zhostí v súlade s účelom opatrovníctva a že zaistí všestrannú a efektívnu ochranu práv a oprávnených záujmov opatrovanca. Funkciu opatrovníka nemôže vykonávať ten, kto z dôvodov sústavnejšej a dlhodobejšej povahy má s opatrovancom protichodné záujmy, ako aj ten, u ktorého je nebezpečenstvo, že nebude spôsobilý vôbec alebo po dlhšiu dobu konať v mene opatrovanca a chrániť jeho práva a oprávnené záujmy.

Pri rozhodovaní o osobe opatrovníka okresný súd z vyššie uvedených kritérií dôsledne vychádzal. V podstate ani navrhovateľ v podanom odvolaní nespochybňuje správnosť rozhodnutia okresného súdu o tom, že bol ako opatrovník jeho matke ustanovený Ing. Štefan Paľo. Žiada iba, aby v tejto funkcii „automaticky“ pokračoval po tom, ako bude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Takýto spôsob rozhodovania o tom, kto bude v budúcnosti vykonávať funkciu opatrovníka, Občiansky súdny poriadok nepozná. Súd pri rozhodovaní musí vždy vychádzať zo stavu, ktorý existuje v čase jeho vyhlásenia (§ 154 ods. 1 O.s.p.). V čase rozhodovania okresného súdu, ako aj v čase prejednania odvolania, navrhovateľ bol vo výkone trestu odňatia slobody a táto okolnosť mu neumožňuje dôsledne vykonávať funkciu opatrovníka nespôsobilej V. B.. Rozhodnutie o ustanovení opatrovníka nie je konečné a nemenné, v prípade, že dôjde k zmene situácie, ktorá by odôvodňovala zmenu v osobe opatrovníka, súd zhodnotí dôvodnosť navrhovanej zmeny a ak budú naplnené zákonné predpoklady, môže rozhodnúť o zmene v osobe opatrovníka. Teda aj navrhovateľ, pokiaľ u neho dôjde k zmene pomerov, môže sa domáhať, aby bol určený ako opatrovník nesvojprávnej V. B.. Okresný súd však bude povinný opätovne ku dňu rozhodovania o tejto „novej“ žiadosti navrhovateľa posúdiť existenciu splnenia podmienok, najmä spôsobilosti navrhovateľa túto funkciu riadne a v záujme nesvojprávnej vykonávať.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku navrhovateľa o nesprávnom doručovaní predvolania na pojednávanie pred okresným súdom. Z obsahu spisu mal krajský súd preukázané, že odvolací súd predvolal navrhovateľa v súlade s ust. § 47 ods. 2 Vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy, a to prostredníctvom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa tento nachádza. Ak mal navrhovateľ záujem osobne sa pojednávania zúčastniť, túto okolnosť mohol uviesť a bola by podaná žiadosť na jeho predvedenie na pojednávanie, ktorého náklady by si však musel uhrádzať sám.

Krajský súd preskúmal aj závislý výrok o trovách prvostupňového konania a dospel k záveru, že aj v tomto prípade je rozhodnutie okresného súdu vecne správne. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania došlo k rovnakej procesnej situácii a krajský súd nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Krajský súd v prejednávanej veci o odvolaní navrhovateľa nerozhodoval rozsudkom, aj keď odvolanie voči rozsudku okresného súdu smerovalo. To, že bolo o zmene osoby opatrovníka rozhodnuté rozsudkom nič nemení na skutočnosti, že jeho výrok má v zmysle § 192 O.s.p. charakter uznesenia. Výrok o ustanovení opatrovníka nesvojprávnej osobe je súčasťou rozsudku, ktorým je rozhodnuté o pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Pokiaľ dochádza následne k zmene v osobe opatrovníka, táto je vykonávaná uznesením, nakoľko výrok o ustanovení opatrovníka, aj keď sa nachádza v rozsudku, má charakter uznesenia, čo vyplýva z § 192 O.s.p.. Odvolací súd v súlade s týmito právnymi závermi vo veci rozhodoval uznesením.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.